

Briselē, 2019. gada 14. maijā
(OR. en)

9272/19

**Starpiestāžu lieta:
2019/0046(NLE)**

**SCH-EVAL 85
MIGR 72
COMIX 264**

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Datums:	2019. gada 14. maijs
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	8830/19
Temats:	Padomes Īstenošanas lēmums, kurā izklāsta ieteikumu par to trūkumu novēršanu, kas konstatēti 2018. gada izvērtēšanā par to, kā Šveice piemēro Šengenas <i>acquis</i> atgriešanas jomā

Pielikumā ir pievienots Padomes Īstenošanas lēmums, kurā izklāsta ieteikumu par to trūkumu novēršanu, kas konstatēti 2018. gada izvērtēšanā par to, kā Šveice piemēro Šengenas *acquis* atgriešanas jomā; šo lēmumu Padome pieņēma sanāksmē, kas notika 2019. gada 14. maijā.

Saskaņā ar Padomes Regulas (ES) Nr. 1053/2013 (2013. gada 7. oktobris) 15. panta 3. punktu šis ieteikums tiks nosūtīts Eiropas Parlamentam un valstu parlamentiem.

Padomes Īstenošanas lēmums, kurā izklāsta

IETEIKUMU

par to trūkumu novēršanu, kas konstatēti 2018. gada izvērtēšanā par to, kā Šveice piemēro Šengenas *acquis* atgriešanas jomā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) Nr. 1053/2013 (2013. gada 7. oktobris), ar ko izveido izvērtēšanas un uzraudzības mehānismu, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu, un ar ko atceļ Izpildu komitejas lēmumu (1998. gada 16. septembris), ar ko izveido Šengenas izvērtēšanas un īstenošanas pastāvīgo komiteju ¹, un jo īpaši tās 15. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Šā lēmuma, kurā izklāsta ieteikumu, mērķis ir ieteikt Šveicei korektīvas darbības, kas veicamas, lai novērstu trūkumus, kuri konstatēti 2018. gada Šengenas izvērtēšanā atgriešanas jomā. Pēc izvērtēšanas pabeigšanas ar Komisijas Īstenošanas lēmumu C(2019) 430 tika pieņemts ziņojums par konstatējumiem un novērtējumiem, kurā norādīta izvērtēšanas laikā konstatētā paraugprakse un trūkumi.
- (2) Tas, ka Cīrihes kantona policijas spēki izmanto modernu, īpaši pielāgotu un pārnēsājamu tehnisko aprīkojumu, kurā darbojas programmatūra, kas atvieglo trešo valstu valstspiederīgo ātru identificēšanu, uz vietas salīdzinot biometriskos datus un aplūkojot datubāzes, būtu jāuzskata par labu praksi, ja tiek nodrošināta pilnīga atbilstība persondatu drošības prasībām.

¹ OV L 295, 6.11.2013., 27. lpp.

- (3) Lai nodrošinātu atbilstību Šengenas *acquis* atgriešanas jomā, jo īpaši Direktīvā 2008/115/EK² noteiktajiem standartiem un procedūrām, prioritārā kārtā būtu jāīsteno 1., 2., 4., 5., 6., 11., 12., 14., 15. 18. un 20. ieteikums.
- (4) Būtu jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai efektīvi un samērīgi atgrieztu trešo valstu valstspiederīgos, kas valstī uzturas nelikumīgi.
- (5) Šis lēmums, kurā izklāsta ieteikumu, būtu jānosūta Eiropas Parlamentam un dalībvalstu parlamentiem. Trīs mēnešu laikā pēc lēmuma pieņemšanas izvērtētā dalībvalsts, ievērojot Regulas (ES) Nr. 1053/2013 16. panta 1. punktu, izstrādā rīcības plānu, kurā uzskaitīti visi ieteikumi par to, kā novērst izvērtēšanas ziņojumā konstatētos trūkumus, un iesniedz to Komisijai un Padomei,

AR ŠO IESAKA, ka

Šveices Konfederācijai būtu:

1. jāpielāgo kompetento iestāžu, tostarp kantonu iestāžu, izdoto atgriešanas lēmumu saturs, lai sistemātiski un skaidri norādītu vai konstatētu, ka trešās valsts valstspiederīgā uzturēšanās ir nelikumīga, un piemērotu vai norādītu atgriešanās pienākumu saskaņā ar Direktīvas 2008/115/EK 6. panta 1. punkta prasībām, to lasot saistībā ar ar minētās direktīvas 3. panta 4. punktu;
2. jāgroza attiecīgie Šveices tiesību aktu noteikumi, lai nodrošinātu, ka atgriešanas lēmumi, kas izdoti trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri valstī uzturas nelikumīgi, tostarp tiem, kas šādu lēmumu saņēmuši pēc negatīva lēmuma par viņu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, uzliek skaidru pienākumu pamest Šveici, lai atgrieztos trešā valstī Direktīvas 2008/115/EK 3. panta 3. punktā noteiktās "atgriešanas" definīcijas nozīmē; jāveic tūlītēji pasākumi, lai attiecīgi pieskaņotu praksi;

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.).

3. jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru ³ to atgriešanas lēmumu izpilde, kuri izdoti trešo valstu valstspiederīgajiem, kas, lai gan uz viņiem jau attiecas atgriešanas lēmums, iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko kompetentās iestādes noraida, tiek atsākta posmā, kurā to pārtrauca, tiklīdz pirmajā instancē tiek noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums; šajā nolūkā jāpārtrauc prakse izdot jaunus atgriešanas lēmumus šādos gadījumos;
4. jāveic tūlītēji pasākumi, lai nodrošinātu, ka lēmumos par to nepilngadīgo atgriešanu, kuri ir trešo valstu valstspiederīgo ģimeņu locekļi, uz kuriem attiecas atgriešanās pienākums, tiek norādīti faktiskie un juridiskie iemesli attiecībā uz attiecīgo(-ajām) nepilngadīgo(-ajām) personu(-ām) saskaņā ar Direktīvas 2008/115/EK 12. panta 1. punktu; šos nosacījumus izpilda gan tad, ja uz nepilngadīgo attiecas individuāls atgriešanas lēmums, gan tad, ja nepilngadīgais ir iekļauts vecākiem adresētā atgriešanas lēmumā;
5. jāveic visaptverošs novērtējums par konkrētajiem apstākļiem katrā atsevišķā gadījumā, lai noteiktu faktisko brīvprātīgas izceļošanas laika posmu, ko piešķir trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri valstī uzturas nelikumīgi un uz kuriem attiecas atgriešanās pienākums; šajā nolūkā jāpārtrauc prakse sistemātiski piešķirt trīsdesmit dienu brīvprātīgas izceļošanas laika posmu neatkarīgi no konkrētajiem apstākļiem;
6. jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka pēc tam, kad ir veikts visaptverošs novērtējums par konkrētajiem apstākļiem katrā atsevišķā gadījumā, kompetentās iestādes sistemātiski nepiešķir brīvprātīgas izceļošanas laika posmu trešo valstu valstspiederīgajiem, kas valstī uzturas nelikumīgi, vai piešķir termiņu, kas ir īsāks par septiņām dienām, ja ir izpildīti Direktīvas 2008/115/EK 7. panta 4. punktā paredzētie nosacījumi, jo īpaši ja attiecīgie trešo valstu valstspiederīgie apdraud sabiedrisko kārtību, sabiedrisko drošību vai valsts drošību;

³ Lieta C-601/15 PPU, *J.N.*, ECLI:EU:C:2016:84.

7. jānodrošina, ka kompetentās iestādes bez nepamatotas kavēšanās pieņem lēmumu par trešo valstu valstspiederīgo uzturēšanās likumību visos gadījumos, kad trešo valstu valstspiederīgie ir aizturēti, saskaņā ar Direktīvas 2008/115/EK 6. pantu, kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa ⁴. Jo īpaši jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka laiks, ko attiecīgās iestādes piešķir trešo valstu valstspiederīgajiem, lai tie iesniegtu iespējamus apsvērumus par viņu uzturēšanās likumību, nerada nepamatotu kavēšanos atgriešanas vai citu lēmumu pieņemšanā, jo īpaši ja šāda informācija jau ir apkopota vai ir tieši pieejama no citiem avotiem un/vai procedūrām;
8. jāgroza Šveices tiesību aktu attiecīgie noteikumi, lai tos saskaņotu ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru attiecībā uz kriminālatbildības noteikšanu par nelikumīgu uzturēšanos saistībā ar procedūrām, kas uzsāktas saskaņā ar Direktīvu 2008/15/EK; jāveic pasākumi, lai attiecīgi pieskaņotu praksi;
9. attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes pieņem atgriešanas lēmumu vai piešķir tiesības uzturēties, pienācīgi ņemot vērā bērna intereses saskaņā ar Direktīvas 2008/115/EK 5. pantu; jānodrošina, ka, pirms lemt par atgriešanas lēmuma pieņemšanu šādos gadījumos, attiecīga iestāde vienmēr sniedz palīdzību saskaņā ar tās pašas direktīvas 10. panta 1. punktu;
10. jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka tad, kad ir pieņemts atgriešanas lēmums attiecībā uz nepavadītu nepilngadīgo, pienācīgi ņemot vērā Direktīvas 2008/115/EK 5. pantā noteiktos faktorus, un ir izpildīti minētās direktīvas 10. pantā paredzētie nosacījumi, atbildīgās iestādes veic visus vajadzīgos un samērīgos pasākumus šāda lēmuma izpildei, tostarp gadījumos, kad attiecīgie nepavadītie nepilngadīgie nevēlas brīvprātīgi izceļot;

⁴ Lieta C-329/11, *Achughbaban*, ECLI:EU:C:2011:807.

11. jāgroza attiecīgie Šveices tiesību aktu vai īstenošanas direktīvu noteikumi, lai noteiktu objektīvus un saistošus kritērijus, ar kuru palīdzību var konstatēt, vai pastāv iespējamība, ka trešās valsts valstspiederīgais varētu aizbēgt, jo īpaši lai noteiktu, vai piešķirt brīvprātīgas izceļošanas laika posmu; jāveic pasākumi, lai attiecīgi pieskaņotu praksi;
12. jāizveido efektīvas atbalstītas brīvprātīgas atgriešanās programmas, lai, ievērojot valsts tiesību aktos paredzētos noteikumus par piekļuvi un atbilstību, sniegtu atbalstu arī tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kas nav iesnieguši starptautiskās aizsardzības pieteikumu;
13. jādefinē skaidri noteikumi, kas nodrošina, ka atgriešanas lēmumus un attiecīgā gadījumā arī ieceļošanas aizliegumus var pieņemt attiecībā uz tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kas valstī uzturējušies nelikumīgi un aizturēti izceļošanas pārbaužu laikā uz ārējās robežas, ja ir veikts konkrētā gadījuma izvērtējums un ievērojot samērīguma principu;
14. jāgroza valsts tiesību aktu noteikumi, un jāveic tūlītēji pasākumi, lai nodrošinātu, ka aizturēšana piespiedu izraidīšanas nolūkā tiek īstenota praksē un parasti notiek īpašās aizturēšanas telpās un ka izmitināšanu cietuma telpās izmanto tikai kā ārkārtas pasākumu, kā paredzēts Direktīvas 2008/115/EK 16. panta 1. punktā; ja iestādes ir spiestas izmantot cietuma telpas, jānodrošina, ka nošķiršana no parastiem ieslodzītajiem tiek garantēta ar piemērotiem līdzekļiem, kuri pilnībā atbilst aizturēšanas administratīvajam raksturam, piemēram, izmantojot citus līdzekļus, kas nav trešo valstu valstspiederīgo izvietošana cietuma kamerās;
15. jāpalielina trešo valstu valstspiederīgo, kas valstī uzturas nelikumīgi, aizturēšanas vietu pieejamība specializētās iestādēs, jo īpaši attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem vīriešiem, nodrošinot aizturēšanas spēju saskaņā ar faktiskajām vajadzībām, lai atbalstītu un pastiprinātu atgriešanas lēmumu efektīvu un samērīgu izpildi, piemērojot Direktīvas 2008/115/EK 8. panta 1. punktu;

16. jānodrošina, ka Tūnas reģionālajā cietumā aizturēto trešo valstu valstspiederīgo, kuri valstī uzturas nelikumīgi un kuriem piemēro atgriešanas procedūras, aizturēšanas režīms ļauj aizturētajiem vairāk laika pavadīt ārpus savām kamerām, ka kamerās ir pieejams pietiekami daudz dienasgaismas un ka ir pieejama atbilstoša āra platība; uzņemšanas procedūru laikā Tūnas reģionālajā cietumā jāizmanto metodes, kas mazāk skar personas privātumu nekā pārmeklēšana, liekot izģērbties;
17. jānodrošina, ka pietiekams un labi apmācīts personāls, kam ir aprīkojums, lai rūpētos par aizturēto trešo valstu valstspiederīgo, kas valstī uzturas nelikumīgi, kā arī ģimeņu, sieviešu un nepilngadīgu personu vajadzībām, regulāri atrodas Tūnas reģionālajā cietumā, lai garantētu gan telpu drošību, gan ikdienas palīdzību aizturētajiem;
18. jānodrošina, ka ģimenēm bez bērniem, kas aizturētas Cīrihes lidostas cietumā, tiek nodrošināta uzturēšanās atsevišķās telpās, kas garantē pienācīgu privātās dzīves aizsardzību saskaņā ar Direktīvas 2008/115/EK 17. panta 2. punktu, un ka abi ģimenes locekļi netiek sistemātiski nošķirti;
19. jāmaina režīms, ko piemēro trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri valstī uzturas nelikumīgi un ir aizturēti šim nolūkam paredzētajās telpās Cīrihes lidostā, lai nodrošinātu, ka kameras tiek slēgtas uz īsāko atbilstošo laikposmu dienā, jo īpaši attiecībā uz to, lai aizturētās personas netiktu ieslēgtas viņu kamerās vairāk nekā vienu veselu dienu nedēļā; jānodrošina, ka aizturēto personu rīcībā ir vairāk telpu dzīvošanai;
20. jāmaina režīms, ko piemēro trešo valstu valstspiederīgajiem, kas valstī uzturas nelikumīgi un ir aizturēti Bernes reģionālajā cietumā, lai nodrošinātu, ka kameras tiek slēgtas uz īsāko atbilstošo laikposmu dienā; jānodrošina, ka aizturēto personu rīcībā ir vairāk telpu dzīvošanai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*